

KOMISJONI RAKENDUSMÄÄRUS (EL) 2021/520,**24. märts 2021,****millega kehtestatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2016/429 rakenduseeskirjad seoses teatavate peetavate maismaaloomade jälgitavusega****(EMPs kohaldatav tekst)**

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. märtsi 2016. aasta määrust (EL) 2016/429 loomataudide kohta, millega muudetakse teatavaid loomatervise valdkonna õigusakte või tunnistatakse need kehtetuks (loomatervise määrus), ⁽¹⁾ eriti selle artikli 120 lõiget 1 ja artiklit 120 lõike 2 punkte c, d ja f,

ning arvestades järgmist:

- (1) Määruses (EL) 2016/429 on sätestatud peetavate maismaaloomade ja loomse paljundusmaterjali jälgitavusnõuded ning antud komisjonile õigus võtta sellega seoses vastu rakendusakte.
- (2) Komisjoni delegeeritud määrusega (EL) 2019/2035 ⁽²⁾ on määrust (EL) 2016/429 täiendatud, sätestades üksikasjalikud eeskirjad peetavate maismaaloomade ja haudemunade jälgitavuse kohta.
- (3) Selleks et tagada määruses (EL) 2016/429 ja delegeeritud määruses (EL) 2019/2035 sätestatud jälgitavuseeskirjade ühetaoline kohaldamine liidus, tuleks käesoleva määrusega vastu võtta teatavad eeskirjad.
- (4) Määruse (EL) 2016/429 artiklites 112, 113 ja 115 on sätestatud veiseid, lambaid, kitsi ja sigu pidavate ettevõtjate kohustus edastada oma loomadega seotud teavet kõnealuse määruse artikli 109 lõike 1 kohaselt loodud elektroonilistesse andmebaasidesse. Tagamaks, et kõik teabeuudused edastatakse nendes andmebaasidesse korrapäraselt, on vaja käesolevas määruses täpsustada kõnealuse teabe edastamise tähtajad.
- (5) Lisaks peaks veiseid, lambaid, kitsi ja sigu pidavate ettevõtjate edastatav teave olema neile oma loomade ja ettevõtete kohta pärast edastamist kättesaadav. Seepärast tuleks käesolevas määruses sätestada eeskirjad ühetaoliseks juurdepääsuks määruse (EL) 2016/429 artikli 109 lõike 1 kohaselt loodud elektroonilistes andmebaasides sisalduvatele andmetele.
- (6) Lisaks tuleks käesolevas määruses sätestada peetavaid veiseid, lambaid, kitsi ja sigu käsitlevate elektrooniliste andmebaaside teatavad muud tehnilised ja toimimise üksikasjad ning vormingud, et tagada andmebaaside võrreldav kvaliteet kogu liidus.
- (7) Määruse (EL) 2016/429 artikli 110 lõike 1 punktis b ja artikli 112 punktis b sätestatud tingimuste kohaselt võib loomade liikmesriikidevahelise liikumise korral veiste identifitseerimisdokumentide väljastamist asendada elektrooniliste andmete vahetamine teiste liikmesriikidega. Komisjoni loodud BOVEXi protokoll on ette nähtud veiste kohta elektrooniliste andmete vahetamiseks liikmesriikide elektrooniliste andmebaaside vahel. Komisjon peaks tunnustama elektroonilise andmevahetuse täielikku toimimist nende liikmesriikide elektrooniliste andmebaaside vahel, kes kõnealust protokollit järgivad.

⁽¹⁾ ELT L 84, 31.3.2016, lk 1.

⁽²⁾ Komisjoni 28. juuni 2019. aasta delegeeritud määrus (EL) 2019/2035, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) 2016/429 seoses maismaaloomade pidamise ettevõtteid ja haudejaamu ning teatavate peetavate maismaaloomade ja haudemunade jälgitavust käsitlevate eeskirjadega (ELT L 314, 5.12.2019, lk 115).

- (8) Kuigi eri liiki maismaaloomade, eelkõige peetavate veiste, lammaste, kitsede, sigade, kaamellaste ja hirvlaste ning papagoilaste identifitseerimisvahendid on kindlaks määratud delegeeritud määrusega (EL) 2019/2035, tuleks nende identifitseerimisvahendite tehnilised kirjeldused sätestada käesolevas määruses.
- (9) Delegeeritud määruses (EL) 2019/2035 on sätestatud peetavate veiste, lammaste, kitsede, sigade, kaamellaste ja hirvlaste ning papagoilaste elektroonilise identifitseerimise nõuded. Elektroonilised identifitseerimisvahendid peaks heaks kiitma selle liikmesriigi pädev asutus, kus loomi peetakse. Selleks et tagada kõnealuste elektrooniliste identifitseerimisvahendite loetavus loomade liikumisel ühest liikmesriigist teise, tuleks käesolevas määruses sätestada eeskirjad ja tingimused, mille alusel võib pädev asutus sellised elektroonilised identifitseerimisvahendid heaks kiita. Heakskiidu andmisel tuleks arvesse võtta ka asjakohaseid ISO/IEC standardeid.
- (10) Selleks et tagada identifitseerimise ja jälgitavuse ühetaoline kohaldamine kogu liidus, tuleks käesolevas määruses sätestada veiste, lammaste, kitsede, sigade, kaamellaste ja hirvlaste ning papagoilaste identifitseerimisvahendite kasutuselevõtu tähtsajad.
- (11) Kuni määruse (EL) 2016/429 kohaldamise alguse kuupäevani hõlmavad jälgitavust käsitlevad liidu eeskirjad mitmeid erandeid identifitseerimis- ja registreerimissüsteemist seoses teatavate loomakategooriatega, näiteks eritingimustes peetavate loomadega. On asjakohane vaadata need eeskirjad läbi ning kohaldada identifitseerimis- ja registreerimissüsteemist tehtavate erandite suhtes tasakaalustatud ja ühtlustatud lähenemisviisi, võttes ühelt poolt arvesse asjaomaseid riske ning teiselt poolt meetmete proportsionaalsust ja tõhusust. Seepärast tuleks käesolevas määruses sätestada seda lähenemisviisi kajastavad uued eeskirjad.
- (12) Oluline on säilitada peetavate veiste, lammaste, kitsede, sigade, kaamellaste ja hirvlaste ning papagoilaste täielik jälgitavus igal ajal ning vältida mis tahes toiminguid, mis võivad jälgitavust ohustada. Jälgitavust ohustada võivad toimingud on identifitseerimisvahendite eemaldamine, muutmine ja asendamine. Seetõttu tuleb neid toiminguid teha alles pärast seda, kui pädev asutus on andnud ettevõtjatele selleks loa. Teatavad eemaldamist, muutmist ja asendamist käsitlevad eeskirjad on sätestatud delegeeritud määruses (EL) 2019/2035. Selliste toimingute jaoks on vaja täiendavaid sätteid, et käsitleda konkreetseid aspekte, sealhulgas kõnealuste toimingute tähtaegu, ning need tuleks sätestada käesolevas määruses.
- (13) Selleks et tagada sujuv üleminek uuele õigusraamistikule, peaks liikmesriikide ettevõtjatel olema võimalik jätkata enne 21. aprilli 2021 vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1760/2000, ⁽³⁾ nõukogu määrusele (EÜ) nr 21/2004 ⁽⁴⁾ ja nõukogu direktiivile 2008/71/EÜ ⁽⁵⁾ ning nimetatud määruste ja direktiivi alusel vastu võetud õigusaktidele heakskiidetud identifitseerimisvahendite kasutamist üleminekuaja jooksul, mis ei ületa kaht aastat alates käesoleva määruse kohaldamise alguse kuupäevast.
- (14) Kuna määrust (EL) 2016/429 hakatakse kohaldama alates 21. aprilli 2021, tuleks ka käesolevat määrust kohaldada alates samast kuupäevast.
- (15) Käesoleva määrusega ette nähtud meetmed on kooskõlas alalise taimel-, loomel-, toidul- ja söödakomitee arvamusega,

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. juuli 2000. aasta määrus (EÜ) nr 1760/2000 veiste identifitseerimise ja registreerimise süsteemi loomise, veiseliha ja veiselihatoodete märgistamise ning nõukogu määruse (EÜ) nr 820/97 kehtetuks tunnistamise kohta (EÜT L 204, 11.8.2000, lk 1).

⁽⁴⁾ Nõukogu 17. detsembri 2003. aasta määrus (EÜ) nr 21/2004, millega kehtestatakse lammaste ja kitsede identifitseerimise ja registreerimise süsteem ja muudetakse määrust (EÜ) nr 1782/2003 ning direktiive 92/102/EMÜ ja 64/432/EMÜ (ELT L 5, 9.1.2004, lk 8).

⁽⁵⁾ Nõukogu 15. juuli 2008. aasta direktiiv 2008/71/EÜ sigade identifitseerimise ja registreerimise kohta (ELT L 213, 8.8.2008, lk 31).

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

1. PEATÜKK

ÜLDSÄTTED

Artikkel 1

Reguleerimise ja kohaldamisala

Käesoleva määrusega kehtestatakse eeskirjad, mis käsitlevad järgmist:

- 1) tähtajad, mille jooksul ettevõtjad peavad edastama teavet peetavate veiste, lammaste, kitsede ja sigade registreerimiseks elektroonilistes andmebaasides;
- 2) ühetaoline juurdepääs peetavate veiste, lammaste, kitsede ja sigade elektroonilistes andmebaasides sisalduvatele andmetele ning selliste andmebaaside tehniline kirjeldus ja toimivuseeskirjad;
- 3) peetavate veistega seotud elektrooniliste andmete vahetamise tehnilised tingimused ja viisid liikmesriikide elektrooniliste andmebaaside vahel ning andmevahetussüsteemi täieliku toimimise tunnustamine;
- 4) peetavate veiste, lammaste, kitsede, sigade, kaamellaste ja hirvlaste identifitseerimisvahendite tehnilised kirjeldused, vormingud ja kujundus;
- 5) peetavate papagoilaste identifitseerimisvahendite tehnilised nõuded;
- 6) peetavate veiste, lammaste, kitsede, sigade, kaamellaste ja hirvlaste identifitseerimisvahendite kasutuselevõtu tähtajad, kui need loomad on sündinud liidus või pärast nende loomade liitu sissetoomist;
- 7) peetavate veiste, lammaste, kitsede, kaamellaste ja hirvlaste identifitseerimiskoodi konfiguratsioon;
- 8) peetavate veiste, lammaste, kitsede, sigade, kaamellaste ja hirvlaste identifitseerimisvahendite eemaldamine, muutmine ja asendamine ning selliste toimingute tähtajad;
- 9) identifitseerimisvahendite heakskiitmisega seotud üleminekumeetmed.

Artikkel 2

Mõisted

Käesoleva määruse kohaldamisel kasutatakse delegeeritud määruse (EL) 2019/2035 artiklis 2 sätestatud mõisteid.

2. PEATÜKK

ELEKTROONILISED ANDMEBAASID

Artikkel 3

Tähtajad ja menetlused ettevõtjate poolt teabe edastamiseks peetavate veiste, lammaste, kitsede ja sigade registreerimiseks

1. Veiseid, lambaid, kitsi ja sigu pidavad ettevõtjad edastavad määruse (EL) 2016/429 artikli 112 punktis d osutatud liikumisi, sünde ja surmasid ning kõnealuse määruse artikli 113 lõike 1 punktis c ja delegeeritud määruse (EL) 2019/2035 artikli 56 punktis b osutatud liikumist käsitleva teabe kõnealuste liikide jaoks loodud elektroonilistes andmebaasides registreerimiseks liikmesriikide määratava ajavahemiku jooksul. Maksimaalne ajavahemik teabe edastamiseks ei tohi olla pikem kui seitse päeva pärast loomade liikumist, sündi või surma.

2. Sünni korral võivad liikmesriigid teabe edastamise maksimaalse ajavahemiku kindlaksmääramisel kasutada asjaomase ajavahemiku algusena kuupäeva, mil loomale kinnitatakse identifitseerimisvahend, tingimusel, et puudub selle kuupäeva ja looma sünnikuupäeva segiajamise oht.

3. Erandina lõikest 1 võib pädev asutus pikendada maksimaalset ajavahemikku lõikes 1 osutatud liikumist käsitleva teabe edastamiseks kuni 14 päevani pärast veiste liikumist sama liikmesriigi piires päritoluettevõtetest mägiipiirkondades asuvatesse registreeritud karjatamisettevõtetesse. Pädev asutus võib otsustada kiita heaks registreeritud karjatamisettevõtetesse veetavate veiste loetelud, mille esitavad kõnealuste ettevõtete käitajad. Need loetelud sisaldavad järgmist:

- a) registreeritud karjatamisettevõtte kordumatu registreerimisnumber;
- b) looma identifitseerimisnumber;
- c) päritoluettevõtte kordumatu registreerimisnumber;
- d) loomade registreeritud karjatamisettevõttesse saabumise kuupäev;
- e) loomade registreeritud karjatamisettevõttest lahkumise hinnanguline kuupäev.

Artikkel 4

Ühetaoline juurdepääs peetavate veiste, lammaste, kitsede ja sigade elektroonilistes andmebaasides sisalduvatele andmetele

Liikmesriigid tagavad, et veiseid, lambaid, kitsi ja sigu pidavatel ettevõtjatel on taotluse korral ja tasuta vähemalt lugemispääs oma ettevõtetega seotud miinimumteabele, mis sisaldub määruse (EL) 2016/429 artikli 109 lõike 1 punktides a–c osutatud elektroonilistes andmebaasides.

Artikkel 5

Peetavate veiste, lammaste, kitsede ja sigade elektrooniliste andmebaaside tehnilised kirjeldused

Liikmesriigid tagavad, et määruse (EL) 2016/429 artikli 109 lõike 1 punktides a–c osutatud peetavate veiste, lammaste, kitsede ja sigade elektroonilised andmebaasid luuakse nii, et nendes andmebaasides salvestatud teavet saab vahetada liikmesriikide elektrooniliste andmebaaside vahel käesoleva määruse I lisas sisalduva tabeli kolmandas veerus nimetatud vormingus.

Artikkel 6

Peetavate veiste, lammaste, kitsede ja sigade elektrooniliste andmebaaside toimivuseeskirjad

Liikmesriigid rakendavad asjakohaseid tehnilisi ja korralduslikke meetmeid, et tagada määruse (EL) 2016/429 artikli 109 lõike 1 punktides a–c osutatud peetavate veiste, lammaste, kitsede ja sigade elektrooniliste andmebaaside jätkuv toimimine võimalike häirete korral. Nende meetmetega tagatakse ka sellistes andmebaasides salvestatud teabe turvalisus, terviklikkus ja autentsus.

Artikkel 7

Peetavate veiste identifitseerimisdokumente käsitlevate andmete liikmesriikide elektrooniliste andmebaaside vahel elektroonilise vahetamise tehnilised tingimused ja viisid

1. Kui liikmesriigid vahetavad elektrooniliselt teiste liikmesriikidega peetavate veiste identifitseerimisdokumente käsitlevaid andmeid, millele on osutatud delegeeritud määruse (EL) 2019/2035 artikli 44 punktides a–c, vahetatakse neid andmeid XML skeemi definitsiooni vormingus, mille komisjon teeb pädevale asutusele kättesaadavaks.

2. Selliste peetavate veiste, keda kavatakse vedada, päritoluliikmesriigi pädev asutus tagab, et identifitseerimisdokumendi andmed edastatakse sihtliikmesriigile elektrooniliselt enne loomade lahkumist ning et iga edastusega esitatakse ajatempel.

Artikkel 8

Peetavate veiste identifitseerimisdokumente käsitlevate andmete liikmesriikide elektrooniliste andmebaaside vahel elektroonilise vahetamise süsteemi täieliku toimimise tunnustamine

1. Liikmesriigid, kes vahetavad elektrooniliselt identifitseerimisdokumente komisjoni loodud süsteemi kaudu, mis on ette nähtud peetavate veistega seotud andmete vahetamiseks liikmesriikide elektrooniliste andmebaaside vahel, tunnistatakse täielikult toimivat süsteemi evivaks.
2. Komisjon koostab ja avaldab oma veebisaidil nimekirja liikmesriikidest, kes vahetavad kõnealuse süsteemi kaudu identifitseerimisdokumente käsitlevaid andmeid.

3. PEATÜKK

IDENTIFITSEERIMISVAHENDID

Artikkel 9

Peetavate veiste, lammaste, kitsede, sigade, kaamellaste ja hirvlaste identifitseerimisvahendite tehnilised kirjeldused, vormingud ja kujundus

1. Pädev asutus kiidab heaks delegeeritud määruse (EL) 2019/2035 III lisa punktides a ja b osutatud tavaliste kõrvamärkide või sõrgatsile kinnitatavate tavaliste tähiste kasutamise peetavate veiste, lammaste, kitsede, sigade, kaamellaste ja hirvlaste identifitseerimisvahendina üksnes juhul, kui need identifitseerimisvahendid vastavad käesoleva määruse II lisa 1. osas sätestatud tehnilisele kirjeldusele.
2. Pädev asutus kiidab heaks delegeeritud määruse (EL) 2019/2035 III lisa punktis g osutatud tätoveeringute kasutamise peetavate lammaste, kitsede, sigade ja hirvlaste identifitseerimisvahendina, nagu on sätestatud kõnealuse delegeeritud määruse artikli 46 lõigetes 2 ja 3 ning artikli 52 lõike 1 punktis b, artikli 73 lõike 2 punktis c ja artikli 76 lõike 1 punktis c, üksnes juhul, kui need tätoveeringud tagavad kustumatu märgistuse ja täpse loetavuse.
3. Pädev asutus kiidab heaks delegeeritud määruse (EL) 2019/2035 III lisa punktides c–f osutatud elektrooniliste identifitseerimisvahendite kasutamise peetavate veiste, lammaste, kitsede, sigade, kaamellaste ja hirvlaste identifitseerimisvahendina üksnes juhul, kui need identifitseerimisvahendid vastavad käesoleva määruse II lisa 2. osas sätestatud tehnilistele kirjeldustele. Lisaks peavad delegeeritud määruse (EL) 2019/2035 III lisa punktides c ja f osutatud elektroonilised identifitseerimisvahendid vastama käesoleva määruse II lisa 1. osas sätestatud tehnilisele kirjeldusele.
4. Erandina lõikest 3 võib pädev asutus lubada peetavate sigade identifitseerimiseks elektrooniliste kõrvamärkide kasutamist, kui need identifitseerimisvahendid vastavad selle liikmesriigi kehtestatud tehnilistele kirjeldustele, kus sigu peetakse, ning kui neil on nähtavalt, loetavalt ja kustumatult järgmise ettevõtte kordumatu registreerimisnumber:
 - a) loomade sünniettevõtte või
 - b) delegeeritud määruse (EL) 2019/2035 artiklis 53 osutatud viimane tarneahela ettevõtte, kui kõnealused loomad viiakse väljaspool kõnealust tarneahelat asuvasse ettevõttesse.

Artikkel 10

Peetavate papagoilaste identifitseerimisvahendite tehnilised kirjeldused, vormingud ja kujundus

1. Papagoilasi pidavad ettevõtjad tagavad, et
 - a) delegeeritud määruse (EL) 2019/2035 artikli 76 lõike 1 punktis a osutatud jalarõngas vastab käesoleva määruse II lisa 1. osas sätestatud tehnilistele kirjeldustele;
 - b) delegeeritud määruse (EL) 2019/2035 artikli 76 lõike 1 punktis c osutatud tätoveering tagab kustumatu märgistuse ja täpse loetavuse.
2. Pädev asutus kiidab heaks delegeeritud määruse (EL) 2019/2035 artikli 76 lõike 1 punktis b osutatud süstitavate transpondrite kasutamise peetavate papagoilaste identifitseerimisvahendina üksnes juhul, kui need identifitseerimisvahendid vastavad käesoleva määruse II lisa 2. osa punktis 2 sätestatud tehnilistele kirjeldustele.

Artikkel 11

Peetavate veiste, lammaste, kitsede, sigade, kaamellaste ja hirvlaste ning papagoilaste elektrooniliste identifitseerimisvahendite heakskiitmise toimivuseeskirjad

1. Delegeeritud määruse (EL) 2019/2035 III lisa punktides c–f osutatud peetavate veiste, lammaste, kitsede, sigade, kaamellaste ja hirvlaste ning papagoilaste elektrooniliste identifitseerimisvahendite heakskiitmisel tagab pädev asutus, et elektrooniliste identifitseerimisvahendite tootjad on esitanud tõendid selle kohta, et käesoleva määruse II lisa 2. osa punktis 4 osutatud vastavus- ja toimivuskatsed on tehtud standardi ISO/IEC 17025 „Üldnõuded katse- ja kalibreerimislaborite kompetentsusele“ kohaselt akrediteeritud testimiskeskustes.
2. Pädev asutus võib lõikes 1 osutatud elektrooniliste identifitseerimisvahendite heakskiitmisel nõuda, et elektrooniliste identifitseerimisvahendite tootjad teeksid nende töökindluse ja vastupidavuse lisakatseid, et tagada identifitseerimisvahendite toimimine asjaomase liikmesriigi konkreetsetes geograafilistes või kliimatingimustes kooskõlas selle liikmesriigi kehtestatud standarditega.

Artikkel 12

Peetavate veiste, lammaste, kitsede, kaamellaste ja hirvlaste identifitseerimiskoodi konfiguratsioon

Peetavate veiste, lammaste, kitsede, kaamellaste ja hirvlaste identifitseerimiskood on järgmine:

- a) identifitseerimiskoodi esimene element on identifitseerimisvahendi esimesena kasutusele võtnud liikmesriigi kood järgmises vormingus:
 - i) kahetäheline kood vastavalt ISO standardile 3166-1 alpha-2, välja arvatud Kreeka puhul, kus kasutatakse kahetähelist koodi „EL“, või
 - ii) kolmekohaline numbriline riigikood vastavalt ISO standardile 3166-1;
- b) identifitseerimiskoodi teine element on iga looma kordumatu kood, mis ei ole pikem kui 12 numbrit.

Artikkel 13

Peetavate veiste identifitseerimisvahendite kasutuselevõtu tähtajad

1. Ettevõtjad tagavad, et määruse (EL) 2016/429 artikli 112 punktis a osutatud identifitseerimisvahendid võetakse veiste puhul kasutusele enne, kui lõpeb sünnile järgnev maksimaalne ajavahemik, mille määrab kindlaks liikmesriik, kus loomad sündisid. Maksimaalne ajavahemik arvutatakse looma sündimise kuupäevast alates ning see ei või olla pikem kui 20 päeva.

2. Erandina lõikest 1 võivad liikmesriigid lubada ettevõtjatel pikendada teise identifitseerimisvahendi kasutuselevõtu maksimaalset ajavahemikku kuni 60 päevani pärast looma sündi loomade füsioloogilise arenguga seotud põhjustel, kui teine identifitseerimisvahend on vatsabool.

3. Erandina lõikest 1 võivad liikmesriigid lubada ettevõtjatel pikendada lõikes 1 osutatud maksimaalset ajavahemikku kuni üheksa kuuni järgmistel tingimustel:

a) loomad:

- i) on kasvatatud eritingimustes, nii et vasikad jäävad ema juurde;
- ii) ei ole harjunud inimestega regulaarse kokkupuutega;

b) ala, kus loomi peetakse, tagab loomade suure isoleerituse;

c) ajavahemiku pikendamine ei kahjusta loomade jälgitavust.

Liikmesriigid võivad piirata esimeses lõigus osutatud loa andmist teatavate geograafiliste piirkondade või peetavate veiste konkreetsete liikide või tõugudega.

4. Ettevõtjad tagavad, et peetavad veised ei lahku sünniettevõttest enne, kui nende loomade puhul on kasutusele võetud määruse (EL) 2016/429 artikli 112 punktis a osutatud identifitseerimisvahendid.

Artikkel 14

Peetavate lammaste ja kitsede identifitseerimisvahendite kasutuselevõtu tähtajad

1. Ettevõtjad tagavad, et määruse (EL) 2016/429 artikli 113 lõike 1 punktis a osutatud identifitseerimisvahendid võetakse lammaste ja kitsede puhul kasutusele enne, kui lõpeb sünnile järgnev maksimaalne ajavahemik, mille määrab kindlaks liikmesriik, kus loomad sündisid. Maksimaalne ajavahemik arvutatakse looma sündimise kuupäevast alates ning see ei või olla pikem kui üheksa kuud.

2. Ettevõtjad tagavad, et peetavad lambad ja kitsed ei lahku sünniettevõttest enne, kui nende loomade puhul on kasutusele võetud määruse (EL) 2016/429 artikli 113 lõike 1 punktis a osutatud identifitseerimisvahendid.

Artikkel 15

Peetavate sigade identifitseerimisvahendite kasutuselevõtu tähtajad

1. Ettevõtjad tagavad, et määruse (EL) 2016/429 artikli 115 punktis a osutatud identifitseerimisvahendid võetakse sigade puhul kasutusele enne, kui lõpeb sünnile järgnev maksimaalne ajavahemik, mille määrab kindlaks liikmesriik, kus loomad sündisid. Maksimaalne ajavahemik arvutatakse looma sündimise kuupäevast alates ning see ei või olla pikem kui üheksa kuud.

2. Ettevõtjad tagavad, et peetavad sead ei lahku sünniettevõttest ega tarneahelast enne, kui nende loomade puhul on kasutusele võetud määruse (EL) 2016/429 artikli 115 punktis a osutatud identifitseerimisvahendid.

Artikkel 16

Peetavate kaamellaste ja hirvlaste identifitseerimisvahendite kasutuselevõtu tähtajad

1. Ettevõtjad tagavad, et delegeritud määruse (EL) 2019/2035 artikli 73 lõigetes 1 ja 2 osutatud identifitseerimisvahendid võetakse kaamellaste ja hirvlaste puhul kasutusele enne, kui lõpeb sünnile järgnev maksimaalne ajavahemik, mille määrab kindlaks liikmesriik, kus loomad sündisid. Maksimaalne ajavahemik arvutatakse looma sündimise kuupäevast alates ning see ei või olla pikem kui üheksa kuud.

2. Ettevõtjad tagavad, et peetavad kaamellased või hirvlased ei lahku sünniettevõttest või esimese saabumise ettevõttest, kui kõnealused loomad saabusid sellesse ettevõttesse elupaigast, kus nad metsloomadena viibisid, välja arvatud juhul, kui nende loomade puhul on kasutusele võetud delegeeritud määruse (EL) 2019/2035 artikli 73 lõigetes 1 ja 2 osutatud identifitseerimisvahendid.
3. Pädev asutus võib põhjapõtru pidavad ettevõtjad vabastada lõigetes 1 ja 2 sätestatud nõuetest, tingimusel, et see erand ei kahjusta loomade jälgitavust.
4. Erandina lõikest 1 võivad liikmesriigid vabastada hirvlasi pidavad ettevõtjad lõikes 1 esitatud nõuetest järgmistel tingimustel:
 - a) loomad:
 - i) on kasvatatud eritingimustes;
 - ii) ei ole harjunud inimestega regulaarse kokkupuutega;
 - b) ala, kus loomi peetakse, tagab loomade suure isoleerituse;
 - c) erand ei kahjusta loomade jälgitavust.

Artikkel 17

Peetavate veiste, lammaste, kitsede, sigade, kaamellaste ja hirvlaste identifitseerimisvahendite kasutuselevõtu tähtajad pärast nende liitu sisenemist

1. Kui peetavad veised, lambad, kitsed, sead, kaamellased ja hirvlased sisenevad liitu ning kui need loomad jäävad liitu, tagavad ettevõtjad, et nende loomade puhul võetakse kasutusele delegeeritud määruse (EL) 2019/2035 artiklis 81 osutatud identifitseerimisvahendid 20 päeva jooksul pärast nende saabumist esmase saabumise ettevõttesse.
2. Erandina lõikest 1 võivad esmase saabumise liikmesriigid lubada ettevõtjatel pikendada teise identifitseerimisvahendi kasutuselevõtu maksimaalset ajavahemikku kuni 60 päevani pärast looma sündi loomade füsioloogilise arenguga seotud põhjustel, kui teine identifitseerimisvahend on vatsabool.
3. Ettevõtjad tagavad, et ükski peetav veis, lammas, kits, siga, kaamellane ega hirvlane ei lahku esmase saabumise ettevõttest enne, kui nende loomade puhul on kasutusele võetud määruse (EL) 2019/2035 artiklis 81 osutatud identifitseerimisvahendid.

Artikkel 18

Peetavate veiste, lammaste, kitsede, sigade, kaamellaste ja hirvlaste identifitseerimisvahendite eemaldamine ja muutmine

Pädev asutus võib anda ettevõtjatele loa peetavate veiste, lammaste, kitsede, sigade, kaamellaste ja hirvlaste identifitseerimisvahendite eemaldamiseks või muutmiseks üksnes juhul, kui eemaldamine või muutmine ei kahjusta loomade jälgitavust, sealhulgas nende sünniettevõtte jälgitavust, ja kui loomade individuaalne identifitseerimine, kui seda kohaldatakse, on endiselt võimalik.

Artikkel 19

Peetavate veiste, lammaste, kitsede, sigade, kaamellaste ja hirvlaste identifitseerimisvahendite asendamine ning selliste toimingute tähtajad

1. Pädev asutus võib anda ettevõtjatele loa peetavate veiste, lammaste, kitsede, sigade, kaamellaste ja hirvlaste identifitseerimisvahendite asendamiseks üksnes juhul, kui asendamine ei kahjusta loomade jälgitavust, sealhulgas nende sünniettevõtte jälgitavust, ja kui loomade individuaalne identifitseerimine, kui seda kohaldatakse, on endiselt võimalik.

2. Lõikes 1 osutatud asendamiseks võib anda loa järgmiselt:
- kui loomad on identifitseeritud kahe identifitseerimisvahendi abil ja üks neist identifitseerimisvahenditest on muutunud loetamatuks või kadunud, tingimusel, et loomade identifitseerimiskood jääb samaks ja vastab jätkuvalt ülejäänud identifitseerimisvahendite koodile;
 - kui loomad on identifitseeritud ühe või kahe identifitseerimisvahendi abil, millel on loomade identifitseerimiskood, ning need identifitseerimisvahendid on muutunud loetamatuks või kadunud, tingimusel, et loomade identifitseerimiskoodi on võimalik piisava kindlusega kindlaks määrata ja loomade identifitseerimiskood jääb samaks;
 - kui peetavad lambad, kitsed või sead on identifitseeritud identifitseerimisvahendiga, millel on ettevõtte kordumatu registreerimisnumber, ning identifitseerimisvahend on muutunud loetamatuks või kadunud, tingimusel, et on võimalik piisava kindlusega kindlaks teha loomade sünniettevõtte või vajaduse korral viimane tarneahela ettevõtte ning et asenduseks paigaldataval identifitseerimisvahendil on kõnealuse ettevõtte või vajaduse korral viimase ettevõtte kordumatu registreerimisnumber;
 - peetavate lammaste ja kitsede puhul võib lubada punktides a ja b osutatud identifitseerimisvahendite asendamist uute identifitseerimisvahenditega, millel on uus identifitseerimiskood, tingimusel, et jälgitavust ei kahjustata.
3. Lõikes 1 osutatud identifitseerimisvahendid asendatakse võimalikult kiiresti ja enne maksimaalse ajavahemiku möödumist, mille määrab kindlaks liikmesriik, kelle pädev asutus on lubanud ettevõtjatel identifitseerimisvahendid asendada, ning enne loomade teise ettevõttesse viimist.
4. Kui peetavate veiste, lammaste, kitsede ja sigade identifitseerimiskoodi, mis on kantud delegeeritud määruse (EL) 2019/2035 III lisa punktides a ja b osutatud identifitseerimisvahenditele, ei saa tehniliste piirangute tõttu elektroonilisele identifitseerimisvahendile kanda, lubab pädev asutus kõnealuste loomade puhul kasutusele võtta uut identifitseerimiskoodi kandva uue elektroonilise identifitseerimisvahendi üksnes juhul, kui mõlemad identifitseerimiskoodid on registreeritud määruse (EL) 2016/429 artikli 109 lõikes 1 osutatud elektroonilistes andmebaasides.

4. PEATÜKK

ÜLEMINEKU- JA LÕPPSÄTTED

Artikkel 20

Üleminekumeetmed seoses identifitseerimisvahendite heakskiitmisega

Erandina käesoleva määruse artiklitest 9, 10 ja 11 võivad liikmesriigid üleminekuperioodil, mis lõpeb 20. aprilli 2023, jätkata selliste identifitseerimisvahendite kasutamist, mis on heaks kiidetud enne 21. aprilli 2021 kooskõlas määrustega (EÜ) nr 1760/2000 ja (EÜ) nr 21/2004 ning direktiiviga 2008/71/EÜ, samuti nende määruste ja selle direktiivi alusel vastu võetud õigusaktidega.

Artikkel 21

Jõustumine ja kohaldamine

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Seda kohaldatakse alates 21. aprilli 2021.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 24. märts 2021

Komisjoni nimel
president
Ursula VON DER LEYEN

I LISA

Peetavate veiste, lammaste, kitsede ja sigade elektroonilistes andmebaasides kasutatavate tebevormingute tehnilised kirjeldused

Teabe liik	Kirjeldus	Vorming
Looma identifitseerimiskood	Riigi kood	Üks järgmistest võimalustest: Tähtkood: ISO 3166-1 alpha-2 kood ⁽¹⁾ Numbriline kood: ISO 3166-1 numbriline kood
	Iga looma kordumatu kood	12 numbrit
Elektrooniline identifitseerimisvahend (valikuline)		Üks järgmistest võimalustest: — Elektrooniline kõrvamärk — Vatsabool — Süstitav transponder — Sõrgatsile kinnitav elektrooniline tähis
Ettevõtte kordumatu registreerimisnumber		Riigikood, millele järgneb 12 tähtnumbrilist märki
Ettevõtet käitava ettevõtja nimi		140 tähtnumbrilist märki
Ettevõtet käitava ettevõtja aadress	Tänavanimi ja majanumber	140 tähtnumbrilist märki
	Sihtnumber	10 tähtnumbrilist märki
	Linn	35 tähtnumbrilist märki
Kuupäev		Kuupäev (AAAA-KK-PP)
Loomade koguarv		15 numbrit

⁽¹⁾ Välja arvatud Kreeka puhul, kus kasutatakse kahetähelist koodi „EL“.

II LISA

1. OSA

Peetavate veiste, lammaste, kitsede, sigade, kaamellaste ja hirvlaste ning papagoilaste identifitseerimisvahendite tehnilised kirjeldused

1. Delegeeritud määruse (EL) 2019/2035 III lisa punktides a, b, c, f ja h osutatud identifitseerimisvahendid peetavate veiste, lammaste, kitsede, sigade, kaamellaste ja hirvlaste ning papagoilaste identifitseerimiseks on:
 - a) mittetaaskasutatavad;
 - b) korrosioonikindlast materjalist;
 - c) võltsimiskindlad;
 - d) lihtsasti loetavad kogu loomade eluea jooksul;
 - e) sellise kujuga, et need püsivad kindalt looma küljes ilma teda kahjustamata;
 - f) toiduahelast kergesti eemaldatavad.
2. Punktis 1 osutatud identifitseerimisvahenditel peab olema nähtavalt, loetavalt ja kustutatamatult üks järgmistest märgetest:
 - a) loomade identifitseerimiskoodi esimene ja teine element vastavalt artiklile 12;
 - b) delegeeritud määruse (EL) 2019/2035 artikli 18 punktis a osutatud loomapidamisettevõtte kordumatu registreerimisnumber või
 - c) delegeeritud määruse (EL) 2019/2035 artikli 76 lõikes 1 osutatud tähtnumbriline identifitseerimiskood.
3. Punktis 1 osutatud identifitseerimisvahendid võivad pädeva asutuse loal sisaldada muud teavet, tingimusel, et identifitseerimisvahendid vastavad punkti 2 nõuetele.

2. OSA

Peetavate veiste, lammaste, kitsede, sigade, kaamellaste ja hirvlaste elektrooniliste identifitseerimisvahendite tehnilised kirjeldused

1. Delegeeritud määruse (EL) 2019/2035 III lisa punktides c–f osutatud elektroonilistel identifitseerimisvahenditel peab olema loomade identifitseerimiskoodi esimene element kolmekohalise riigikoodi kujul ja loomade identifitseerimiskoodi teine element vastavalt artiklile 12.
2. Punktis 1 osutatud elektroonilised identifitseerimisvahendid on järgmised:
 - a) üksnes lugemiseks ettenähtud passiivsed transpondrid, milles kasutatakse HDX- või FDX-B-tehnoloogiat ja mis vastavad ISO standarditele 11784 ja 11785, ning
 - b) loetavad ISO standardile 11785 vastavate seadmete abil, mis on võimelised lugema HDX- ja FDX-B-transpondreid.
3. Punktis 1 osutatud elektroonilised identifitseerimisvahendid peavad olema loetavad vähemalt järgmiselt lugemiskauguselt:
 - a) peetavate veiste puhul:
 - i) 12 cm kõrvamärkide puhul, kui lugemiseks kasutatakse kaasaskantavat lugejat;
 - ii) 15 cm süstitavate transpondrite puhul, kui lugemiseks kasutatakse kaasaskantavat lugejat;
 - iii) 25 cm vatsaboolide puhul, kui lugemiseks kasutatakse kaasaskantavat lugejat;
 - iv) 80 cm kõigi elektrooniliste identifitseerimisvahendite puhul, kui lugemiseks kasutatakse paikset lugejat;

- b) peetavate lammaste ja kitsede puhul:
 - i) 12 cm kõrvamärkide ja sõrgatsile kinnitatavate tähisteh puhul, kui lugemiseks kasutatakse kaasaskantavat lugejat;
 - ii) 20 cm vatsaboolide ja süstitavate transpondrite puhul, kui lugemiseks kasutatakse kaasaskantavat lugejat;
 - iii) 50 cm kõrvamärkide puhul, kui lugemiseks kasutatakse paikset lugejat.
 - 4. Punktis 1 osutatud elektroonilisi identifitseerimisvahendeid tuleb katsetada, saavutades soodsad tulemused, seoses järgmisega:
 - a) vastavus ISO standarditele 11784 ja 11785 vastavalt ISO standardi 24631-1 punktis 7 osutatud meetodile; ning
 - b) käesoleva osa punktis 3 osutatud minimaalne toimivus lugemiskaugustel vastavalt ISO standardi 24631-3 punktis 7 osutatud meetodile.
-